

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. június 19.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0187(CNS)

10820/23
ADD 5

FISC 137
ECOFIN 629
IA 153

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. június 16.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2023) 217 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA A forrásadók területén a kettős adóztatás elkerülésére és az adóvisszaélések megelőzésére szolgáló új uniós rendszer amely a következő dokumentumot kíséri: Javaslat – A TANÁCS IRÁNYELVE a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2023) 217 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2023) 217 final

Brüsszel, 2023.6.19.
SWD(2023) 217 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

A forrásadók területén a kettős adóztatás elkerülésére és az adóvisszaélések megelőzésére szolgáló új uniós rendszer

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről

{COM(2023) 324 final} - {SEC(2023) 243 final} - {SWD(2023) 215 final} -
{SWD(2023) 216 final}

Összefoglalás

A forrásadó-eljárások területén a kettős adóztatás elkerülésére és az adóvisszaélések megelőzésére szolgáló új uniós rendszer hatásvizsgálata

A. A fellépés szükségessége

Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?

A határokon átnyúló befektetések esetében számos uniós ország forrásadót vet ki az értékpapírok után a külföldi illetőségű befektetőnek fizetett osztalék- és kamatjövedelemre. Ezt az adót azonban általában magasabb adómértékkel vetik ki, mint a külföldi illetőségű befektetőt a vonatkozó adóegyezmény vagy a nemzeti jogszabályok alapján megillető kedvezményes adómérték.

A kettős adóztatás elkerülése érdekében a külföldi illetőségű befektetőknek visszatérítési kérelmet kell benyújtaniuk a kifizetés helye szerinti uniós országban (a továbbiakban: forrás szerinti ország) keletkezett forrásadó-többletre vonatkozóan.

A külföldi illetőségű befektetőknek fizetett osztalék- és kamatjövedelmekhez kapcsolódó jelenlegi forrásadó-visszatérítési eljárások jellemzői:

- hatékonyság hiánya (költséges és hosszadalmas visszatérítési eljárást eredményez);
- az adóvisszaélések magas kockázata (a tagállamok számára bevételkieséshez vezet).

Ezek a problémák az uniós országok egyenlőtlen fokú digitalizációjával és a nemzeti forrásadó-eljárások széttagoltságával összefüggésben jelentkeznek.

Az azonosított problémák az adóhatóságok birtokában lévő pontos információk hiányából is erednek. Az információkra a kedvezményes forrásadó-mértékek helyes megállapításához és alkalmazásához, valamint a visszaélésszerű gyakorlatok hatékony felismeréséhez van szükség.

A jelenlegi helyzet visszatartja a befektetőket az EU-n belüli és az EU-ba irányuló, határokon átnyúló befektetésektől, következésképpen kevésbé versenyképes uniós piacot eredményez, ami viszont akadályozza a tőkepiaci unió működését.

Az eljárásokkal való visszaélés kockázata végső soron csökkenti az adóbevételeket és kevésbé igazságossá teszi az adóztatást.

Mit kellene elérni?

A kezdeményezés **általános** célkitűzései az igazságos adózás biztosításához és a tőkepiaci unió megerősítéséhez kapcsolódnak a következők révén:

- a határokon átnyúló befektetés elősegítése; valamint
- az adóvisszaélések megelőzése.

A kezdeményezés **konkrét** célkitűzései a következők:

- a forrásadóval kapcsolatos eljárások hatékonyabbá tétele; valamint

- megfelelő eszközök biztosítása a tagállamok számára az adóvisszaélések elleni küzdelemhez.

Ezek a célkitűzések egyformán fontosak.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?

Tekintettel az EU-n belüli széttagoltságra, az egységes piac megfelelő működésének biztosítása érdekében egységesített eljárási szabályokra van szükség a forrásadók tekintetében. Ahhoz, hogy a portfólióbefektetők teljes mértékben kiaknázhassák a tőkepiaci unió előnyeit, a tagállamonként eltérő szabályok betartása helyett az egész EU-ban egységesebben alkalmazott forrásadó-szabályokra van szükségük.

Mivel a probléma csak határokon átnyúló összefüggésben merül fel, az uniós fellépés tűnik a legeredményesebbnek a forrásadó-eljárások felgyorsításához és a visszaélésszerű adózási esetek elleni küzdelemhez.

Mivel a Bizottság által tett „puha” jogi kezdeményezések (mint például a forrásadó-mentességi eljárásokról szóló 2009. évi ajánlás és a forrásadóra vonatkozó 2017. évi magatartási kódex) nem hozták meg a kívánt eredményeket, a célkitűzések eléréséhez kötelező erejű uniós szintű javaslatra van szükség.

B. Megoldások

Milyen alternatívák kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?

A célkitűzések három szakpolitikai alternatívával érhetők el:

- **1. alternatíva – Közös digitális adóügyi illetőségigazolás (eTRC) + szabványosított adatszolgáltatás.** Ez a következőkből áll:
  - **uniós szintű szabványosított eTRC létrehozása** – az egységes tartalommal és formátummal rendelkező digitális igazolást valamennyi uniós ország online és közel valós időben bocsátaná ki, illetve ellenőrizné;
  - **közös adatszolgáltatási standard bevezetése** – az átláthatóság növelését célzó uniós szintű adatszolgáltatási standard, amely szerint a pénzügyi lánchoz tartozó közvetítők mindegyike pontosan meghatározott információkat szolgáltatna a forrás szerinti tagállamnak. A gyakorlatot szabványosított átvilágítási eljárások, felelősségi szabályok és az automatizálást alkalmazó ügyfelek, adózók nevében benyújtandó visszatérítési formanyomtatványok kísérik.
- **2. alternatíva – Kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer.** Az 1. alternatíva egy olyan, kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer létrehozásával kiegészítve, amely lehetővé teszi a kettős adóztatási egyezmények vagy a nemzeti szabályok szerinti kedvezményes adómértékek közvetlen alkalmazását az osztalék- vagy

kamatfizetés időpontjában. A 2. alternatíva szerint az adóhatóságok az osztalék- vagy kamatfizetést követően nyomon követnék az esedékes adókat.

- **3. alternatíva – Rögzített határidejű gyors visszatérítési rendszer kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszerrel vagy anélkül.** Ez az alternatíva magában foglalja az 1. alternatívát azzal a kiegészítéssel, hogy a visszatérítési rendszert alkalmazó tagállamoknak gondoskodniuk kell a visszaigénylés előre meghatározott határidőn belüli kezeléséről (gyors visszatérítési rendszer). A tagállamok bevezethetnek kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszert vagy folytathatják annak megvalósítását.

Az előnyben részesített szakpolitikai alternatíva a **3. alternatíva**:

- a gyorsabb, egyszerűbb és digitalizáltabb eljárások tekintetében nagy hatékonysággal képes kezelni az EU-ban azonosított problémákat;
- biztonságosabb lenne, mivel lehetővé tenné az uniós országok számára, hogy megtartsák a visszatérítési kérelmek előzetes ellenőrzését;
- olyan előremutató utat kínál, amelynek politikailag megvalósíthatónak kell lennie valamennyi uniós országban.

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?

Az érdekelt felek körében általános konszenzus alakult ki az uniós országok eltérő forrásadó-eljárásaiból eredő problémákat, valamint azt illetően, hogy uniós fellépésre van szükség az emiatti széttagoltság és rossz hatékonyság kezelése érdekében.

A fő érdekképviseleti csoportok között azonban másként látják a megvalósítás lehetséges módjait.

A befektetők és a pénzügyi közvetítők egyértelműen úgy vélték, hogy a kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer nyújtana a legjobb eredményeket: korai kedvezményt a befektetők számára, valamint a közvetítők korlátozott terhelését. Azt is elismerték, hogy kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszert tartalék megoldásként valószínűleg forrásadó-visszatérítési rendszerekkel kellene kiegészíteni. Ezért támogattak egy olyan kezdeményezést, amelynek a jelenlegi forrásadó-visszatérítési eljárások és formák szabványosítása is célja.

A **tagállamok** támogatásukat fejezték a teljes Unióra kiterjedő közös digitális adóügyi illetőségigazolás bevezetése iránt. Az adatszolgáltatási kötelezettség és a szabványosított eljárás tekintetében:

a) Azokat a tagállamokat, amelyekben a külföldi illetőségű befektetők belföldi adókulcsa alacsonyabb vagy megegyezik a kétoldalú adóegyezmény szerinti kamatlábbal, nem érintené közvetlenül a forrásadó-eljárások vagy az adatszolgáltatás szabványosítása. E tagállamok némelyike támogatta az uniós szintű fellépést, mivel az javítani fogja befektetőik pozícióját.

b) Azok a tagállamok, ahol a belföldi forrásadókulcs magasabb, mint a vonatkozó kétoldalú adóegyezmény szerinti kulcs, széles körben egyetértettek az átláthatóság fokozását és a forrásadó-eljárások egységesítését illetően, hangsúlyozva annak fontosságát, hogy egyensúlyt kell teremteni ezen eljárások hatékonysága és a folyamatok feletti, az adóvisszaélések megelőzését szolgáló ellenőrzés fenntartása között.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Milyen előnyökkel jár az előnyben részesített alternatíva (3. alternatíva – kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer vagy gyors visszatérítési rendszer)?

- A **befektetők** számára előnyös lenne, hogy kevesebb forrásadó-visszatérítésről kellene lemondaniuk, ugyanakkor kevesebb adminisztratív és alternatív költségük merülne fel. A befektetők költségmegtakarítása a becslések szerint mintegy 5,17 milliárd EUR, ezen belül a papírmunka csökkenésével az uniós befektetők évi 409 millió EUR-t takaríthatnak meg.
- **Adóhatóságok** – hosszú távon kevesebb erőforrásra lehet szükség a forrásadó-visszaigénylési eljárások kezeléséhez, így több erőforrást lehetne átcsoportosítani a magasabb kockázatú ügyek kezelésére. Az adóhatóságok számára azonban a legfőbb előny az, hogy rendelkezésre állnak a forrásadó-eljárások gyorsabb lefolytatásához és az adóvisszaélések elleni küzdelemhez szükséges megfelelő információk.
- **Pénzügyi közvetítők** – az uniós szintű digitalizáció és szabványosítás jelentős – a becslések szerint évente mintegy 13,5 millió EUR – megtakarítást eredményezne. A befektetések bővülése minden bizonnyal a pénzügyi közvetítők javát szolgálja, és javítja a forgalom növelésére kínálkozó lehetőségeiket.
- **Makrogazdasági hatások** – a GDP 0,025 %-os növekedése várható. Ez az alternatíva más makrogazdasági mutatókra, például a tőkére, a bérekre és a foglalkoztatásra is pozitív hatással lesz.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (3. alternatíva – kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer vagy gyors visszatérítési rendszer)?

- **Befektetők** – nem várhatók többletköltségek a befektetők számára, mivel már most is be kell nyújtaniuk a forrásadó-visszatérítéshez szükséges dokumentumokat.
- **Adóhatóságok** – a fő költségek az eTRC kibocsátásához és ellenőrzéséhez szükséges folyamatokhoz kapcsolódnak, amelyek a becslések szerint 4,9–54 millió EUR fejlesztési költséget és 0,97–10,8 millió EUR ismétlődő költséget jelentenek; emellett a javított adatszolgáltatási rendszerek kapcsán merül fel a becslések szerint 18,2 millió EUR végrehajtási költséggel és 3,5 millió EUR rendszeres éves költség.
- **Pénzügyi közvetítők** – a 3. alternatíva szerinti követelmények teljesítését szolgáló mechanizmus létrehozásával kapcsolatban felmerült költségek a végrehajtási költségek tekintetében 75,9 millió EUR-t, az ismétlődő költségek tekintetében 13 millió EUR-t tesznek ki.
- **Makrogazdasági hatások** – tekintettel arra, hogy kevesebb esetben kerül sor kettős adóztatásra, a tagállamok a becslések szerint 2,2 milliárd EUR adóbevétel-csökkenéssel szembesülnek (ezt ellensúlyozhatja a csalás megelőzése).

Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra és a versenyképességre?

A kkv-kra gyakorolt hatás korlátozott lehet, mivel a kezdeményezés elsősorban portfólióbefektetőket céloz meg, akik általában tőzsdén jegyzett társaságokba fektetnek be.

Mindazonáltal a kkv-k értékpapír-befektetőként is működnek (portfólióbefektetőként vagy befektetési eszközként). Ezekben az esetekben előnyös lenne számukra a jelenlegi javaslat a rájuk vonatkozó csökkentett forrásadó-mértékekhez való jobb hozzáférés révén, amelynek köszönhetően elkerülhetik a kettős adóztatást. Ezáltal a kkv-k növelhetnék likviditásukat, ami előnyt jelent a számukra.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Nincs egyéb jelentős hatás. A kezdeményezésnek azonban várhatóan korlátozott pozitív társadalmi hatása lesz, mivel méltányosabb adózást biztosítana; valamint korlátozott pozitív környezeti hatással is járna, tekintettel a papíralapú visszatérítési eljárások várható csökkenésére. Ezért a jelenlegi kezdeményezés összhangban van az európai klímarendelethez előírt klímasemlegességi célkitűzés teljesítésével.

Arányosság?

Az előnyben részesített alternatíva arányos módon teljesíti a kezdeményezés célkitűzéseit abban az értelemben, hogy nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket, és hatályát azokra a szempontokra korlátozza, amelyeket az uniós országok önállóan nem tudnak megvalósítani (az egész EU-ra kiterjedő eTRC, egységes adatszolgáltatási keret, szabványosított átvilágítási és felelősségi szabályok és szabványosított eljárások az egész EU-ban).

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A Bizottság az irányelv hatálybalépését követően ötévente megvizsgálja és értékeli az irányelv működését. Az irányelv értékeléséről jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.